

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kladóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZERDA / SZEPTEMBER 18

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 212. SZÁM

A PATRIARKA ÁLLAPOTA. Bukarestből jelentik: Miron Cristea patriárka tegnap résztvett a campanlungi Szent Miklós templomban tartott istentiszteleten, majd pedig szemlét tartott a kivonult diszszázadok fölött. Ez a körülmény is cáfolja a régens-patriárka egészségi állapotáról terjesztett riasztó híreket.

MANIU A KISEBBSÉGI TÖRVÉNYRŐL. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök fogadta Brandsch Rudolf szász képviselőt, akivel hosszasan beszélgetett. A beszélgetés során a miniszterelnök leszögezte, hogy a kisebbségi törvény készülében van. Az új iskolai törvények olyanok, hogy majd minden problémára megoldást nyújtanak. A kisebbségi iskoláknak még szeptemberben kifizetik az ideiglenes segélyt. A miniszterelnök azután szóvá tette a sajtó jelentéseit Mironescu külügyminiszter genfi beszédéről és hangsúlyozta, hogy Mironescu nem beszélt a kisebbségek ellen. Megállapította a miniszterelnök, hogy a külügyminiszternek a kisebbségi kérdéssel a parlamentben tett nyilatkozatai és genfi beszéde között nincsen semmi különbség.

A RESICAI, ANINAI ÉS LUPENYI MUNKASOK ÜGYE A MINISZTERTANÁCS ELŐTT. Bukarestből telefonálja tudósítónk: A lupényi véres események ügyében megindított nyomozás és vizsgálat befejezést nyert. Az ügyre vonatkozó részletes jelentést a legközelebbi minisztertanács fogja letárgyalni. A minisztertanács meghallgatja Mirto belügyi államtitkár beszámolóját is, amelyen a resicai, aninai és aradi iparvállalatok helyzetéről ad felvilágosítást.

A ZEPPELIN LÉGHAJÓ KÖRREPÜLÉSE. Berlinből jelentik: A Zeppelin léghajó ma ismét körrepülésre indul, amelyet Németország fölött tesz meg. Friedrichshafenből Hamburgba repül, ahol üdvözlő az Amerikából hazatérő Eckener drt, majd a léghajó Berlinbe repül és ott felveszi az időközben odaérkező Eckener drt, aki ezután maga veszi át a léghajó parancsnokságát.

A békeszerződések revíziója Apponyi Albert gróf magyar népszövetségi delegátus és egy genfi publicista megvilágításában

Genf, szeptember 17.

A Journal de Geneve legújabb száma elismeréssel méltatja Aldo Dani genfi publicista könyvét, amely Holnap Magyarország címmel a trianoni szerződés revíziójának problémáját taglalja. A lap kiemeli, hogy a könyvnek különösen azon részei igen tanulságosak, amelyek részletes statisztikai adatokat tartalmaznak a mostani országhatárok tarthatatlanságáról néprajzi szempontból. A dolog természetében

rejlik, — mondja a genfi lap —, hogy ezt a könyvet egyesek kedvezőtlenül fogják fogadni. Sokan ugyanis azt mondják, hogy Trianon egyike azon kérdéseknek, amelyekről jobb nem beszélni, mert a béke érdekeit sérti, ha az alig tíz évvel ezelőtt megállapított európai határok módosítására gondolnak.

Apponyi Albert gróf Genfben nyilatkozott egy újságíró előtt a revízió kérdéséről. Kijelentette, hogy a Népszövetség évről évre veszít egyoldalú merevségéből. Hittük volna-e még öt évvel ezelőtt, amikor először jelentünk meg a Népszövetségben, hogy öt év múltán a Népszövetség tagjai nyugodtan és felindulás nélkül fogják végighallgatni azokat, amiket a békeszerződések revíziójáról én, vagy más kifejtettünk. Remélem, hogy néhány év múlva úgy fogunk a revízióról beszélni a Népszövetségben, mint ahogyan most a kisebbségi kérdésekről beszélünk.

Megtelt a keserű pohár és a cseh tisztviselőkkel, telepeseikkel és csendőrökkel elárasztott rutének leleplezik a csehek kisdud játékait

Genf, szeptember 17.

A jogi kérdéseket tárgyaló népszövetségi főbizottságban tegnap rendkívül élénk vita fejlődött ki a finn delegátus javaslata körül, amely felülvizsgálati jogkörrel óhajtja felruházni a hágai állandó nemzetközi bíróságot a döntőbíráskodási ítéletekkel szemben. A javaslatot kísérő előterjesztésben a finn delegátus kijelentette, hogy a nemzetközi jog fejlődésének mai állapota mellett nem gondol általános rendszabályokra és a felfolyamodás lehetőségét csupán két esetre kívánja szorítani.

Az egyik az az eset, amikor a döntőbíráóság illetékességét vitatják, a másik pedig az, amikor hatásköri túllépés címén emelnek kifogást a döntőbíráóság ellen.

Népszövetségi körökben élénken foglalkoznak azzal a beadvánnyal, amelyet Gerowszky, a rután végrehajtó bizottság elnöke intézett a Népszövetséghez és amelyben válaszol Benes csehszlovák külügyminiszter legutóbbi kijelentéseire. A rutének számára kért autonómia ügyében — mondja Gerowszky — tíz éve fordul-

unk a Népszövetséghez. Csehország azonban nem tétlen és autonómia helyett tisztviselőivel, csendőreivel és telepeseivel árasztja el a szintiszta rutén vidéket. Ezen felül elesehesítenek bennünket és még gazdaságilag is tönkreteszik a ruténokat. Az agrárreform címén a cseh kormány kétszázötvenezer hektár földet vett el, amelyet cseh telepítésekre használt fel. A Népszövetség kérésünkre barátságos nyomáson egyebet nem tett Prágában, ez pedig elégtelen. Benes autonómiát sürgető kérésünkre mindig más és más választ ad. Egy ízben azt mondotta, hogy az Erdős Kárpátok és Szlovénia között még nincsen meghúzva a végleges határ, máskor azt a választ adta, hogy az Erdős Kárpátokban sok a kommunista. Végül azt is válaszolta, hogy Ruszinszónak nincsen elegendő anyagi eszköze az autonómia fenntartására.

Ugy látszik a cseh kormány addig vár, amíg sikerül Ruszinszót teljesen elesehesíteni. A pohár megtelt és önt, Benes ur, nem hagyjuk tovább az autonómia ellen harcolni.

Propagandánk ki fogja mutatni, hogy a csehszlovák kormány méltatlan Genf bizalmára. Legközelebb külön röpiratokat bocsátunk közre és ezekben egyes csehszlovák miniszterek üzemét ismertetjük, hadd lássa a világ a csehszlovák viszonyokat.

Párisban tegnap délelőtt tizenkét órakor kezdődött az a bizottsági ülés, amely a keleti államok jóvátételi kérdésével foglalkozik. Románia részéről Titulescu, Zauceanu, Crisan, Savel, Radulescu és Tutue vannak jelen a konferencián. Az első üléseken megjelenik Mironescu külügyminiszter is, aki ezután Párisból hazatér Bukarestbe.

A keleti jóvátételi konferencia foglalkozik az egyes államok által felvett kölcsönök igazságos elosztásával is, amely kölcsönöket az illető államok még a háború előtt vettek föl.

A Petit Parisien című lap megjegyzi, hogy a keleti jóvátételi kérdés tulajdonképpen problémátikus, mert Ausztria, Magyarország és Bulgária pénzügyileg a talpraállítás felé haladnak és ezt nem szabad veszélybe sodorni.

Nem reklám

**Mindenki siessen!
Üzletátszervezés**

hanem valóság!

miatt a B. BLEIER-féle, Gyárváros, Kossuth-tér 2. sz. a. üzletben a nagy választékban raktáron levő összes üveg- és porcellánáruk, zománc edények, konyha- és háztartási cikkek mélyen lezárt áron kerülnek eladásra. Vételkényszer nincs! Mindenki vásárolhat!

A magyar dal ünnepe volt a Magyar Dalárda fennállásának huszonöt éves jubileuma

Temesvár, szeptember 17.

A Temesvári Magyar Dalárdának huszonöt éves jubileuma általános jelentőségű művészi eseménnyé magasodott annak a nagyszerű színházi estnek keretében, amelynek fényét és melegét még jobban áthévitette az a tény, hogy Temesvár dalárdáit testvéri egységben, nemzeti különbség nélkül ott láthattuk, hallhattuk a színpadon. Elsőnek a Lyra román tagozata adta elő igen szépen Popovici művét Boia karnaggal élén majd a Temesvári Dalkör énekelt el nagy sikerrel Braun Dezső vezetésével Ábrányi esti dalát. A Lyra magyar tagozata Scheibling János karmesterrel élén Engessler egy dalával jeleskedett, nagy sikerben volt része a Typografia, a Mehalai dalkör és a Turul dalárdának is. Reiter Károly vezetésével Lányi, Huber és Kjerulf egy dalát énekelték.

Ezután a teljes számban kivonuló Magyar Dalárda szereplése következett, amelyet Pogány László üdvözölt előbb. A Magyar Dalárda ez alkalomra Pogatschnigg némesvereitien, magyar, finomságokban gazdag művét választotta, a Hallod-e hegedűsöt, amely ünnepi ihlettel kelt szárnyra ajkaikról.

A műsor második részében a Mehalai Liederkrantz debütált. Waschek Ferenc vezetésével olyan bájos egyszerűséggel és olyan szívből fakadó zeneiséggel adott elő egy XV. századbeli dalt, hogy az a legkristálytisztább gyönyörűség forrásává vált. Felette figyelemreméltót nyújtott az Eintracht dalárda is, valamint az erős és nagyjövőjú Glória dalegylet Leviczky György és a román Haladókör Rossmann Károly vezetésével. A Sloga szerb dalegylet egyenesen bámulatunkat vívta ki. Bármilyen opera férfikaraként megállhatnák a helyüket, pazar hangszíneik biztonságával, előadásuk természetes szépségével és világos erejével. Kosztics Péter karmester egyetlen szemvillanására úgy bug föl ebből a huszonnyolc torokból a hang, mint az orgonazugás, hogy aztán préselés nélkül és bársonyosan halkuljon el a magasabb régiókban, mint a celesta. A magyar dal nagyszerű ünnepét, mely átfogó erejénél fogva is feledhetetlen marad, a Speranta dalkör szereplése fejezte be Joanovici vezetésével Dragoi immár klasszikussá vált himnuszával.

Flaneur.

A jubileumi ünnepség vasárnap folytatódott. Dél előtt kilenc órakor a Temesvári Magyar Dalárda zászlója alatt megjelent a belvárosi katolikus székes egyházban, ahol valamennyi temesvári román, magyar, német és szerb testvéregyesület is ott volt. Kaysler Lajos prelátus ünnepi misét mondott, majd utána megleghangu beszédben emlékezett meg a dalárdáról. Ezután az összes dalosok a Luna-parkba vonultak, ahol a Magyar Dalárda megtartotta jubilaris diszkozyulését. Ambrózy Andor báró megnyitójában üdvözölte a megjelenteket, valamint az ünnepsé-

gen a Romániai Magyar Dalosszövetség képviseletében résztvevő Tárca Bertalant. Klank Jenő alelnök felolvasta a dalárda huszonöt éves történetét és a hála hangján emlékezett meg azokról, akik a Temesvári Magyar Dalárdát megalapították és fejlődése körül munkálkodtak. Az első karmester Rössler Béla volt, aki után Réffy Géza következett, majd 1907-ben Gokler Antal vette át a karnagyi tisztet és azt huszonkét esztendőn keresztül a legnagyobb sikerrel töltötte be. A jelentés a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg Gokler Antaltól, aki diadalról diadalra vitte a Temesvári Magyar Dalárdát. Gokler Antal országos főkarnagy tavalyi lemondása után Szegő Ferenc lett a karnagy.

Skuteczky Miksa dr. románul üdvözölte a megjelent román dalárdákat, majd a német és szerb egyesületeket üdvözölte és kérte őket, az eddigi testvéries együttműködésre. Tárca Bertalan, a Romániai Magyar Dalosszövetség ügyvezető elnöke méltatta a Temesvári Magyar Dalárdát, majd sorra következett a különböző dalárdák részéről az üdvözlés. Györfy Dezső főtitkár azután felolvasta az üdvözlő táviratokat, majd emlékszalagot osztott ki azoknak a dalárdáknak, amelyek a jubilaris hangversenyen résztvettek. A Magyar Dalárda alapítása körül kifejtett érdemeikért a közgyűlés

diszokleveleket adományozott Groglet Józsefnek, Wittigayer Józsefnek és Nelonkovics Miklósnak, továbbá Ambrózy Andor báró elnöknek és Horváth Antal alelnöknek. Wiener Mór dr. üdvözölte Pogatschnigg Guidó zeneszerzőt, akinek férfikórusa a dalárda jubileumi pályázatán az első díjat nyerte. Majd elismeréssel szólt Gokler Antal országos főkarnagyról, akinek nevéhez a dalárda legdicsőbb korszaka fűződik és indítványára a közgyűlés a Temesvárról távollevő Gokler Antalt táviratilag üdvözölte és szeretetéről biztosította. Skuteczky Miksa dr. indítványára a közgyűlés köszönetét fejezte ki a városnak, amely a Temesvári Magyar Dalárdával szemben mindig a legjobb akarattal viselkedett. Ambrózy Andor báró azután buzdító szavakkal bezárta a jubilaris diszkozyulést és a Temesvári Magyar Dalárdára az Isten áldását kérte.

A Magyar Dalárda jubileumának külső kerete volt az a népiünnepély, amely egész napon át tartott a Luna-parkban. Az esti zivatar miatt a sorsolás elmaradt és ezért a dalárda október 5-én a józsefvárosi TERMINUS, volt KORONA kávéház és étterem helyiségeiben műsoros estélyt rendez beléptidij nélkül és ez alkalommal a nyilvánosságból alakítandó bizottság előtt a sorsolást minden körülmények között meg fogja tartani.

Rövidesen megvalósul a bázisai vágánynak a város területéről való kitelepitése

Temesvár, szept. 17.

Tegnap délelőtt a városházán a bázisai vágánynak a város területéről való kihelyezése ügyében értekezlet volt, amelyen résztvettek Vidrighin Sztán vasuti vezérigazgató, Domasneanu György főpolgármester és Horsea Kornél városi főmérnök. Mint ismeretes, a városnak a múlt esztendő végén végre sikerült az államasutakkal megegyezni a város fejlődését és forgalmát akadályozó vasuti vágány kihelyezésére vonatkozólag. A nyáron végezték el az új vonal kitűzési munkálatait és pedig háromféle irányban. A tegnapi tanácskozáson megállapodtak arra vonatkozólag, hogy legközelebb megtartják a kitűzött három irány közgazgatási bejárását és azután állapítják meg véglegesen, hogy

az új vasutvonal melyik irányban haladjon. Ennek megtörténte után a város megkezdi a szükséges területek kisajátítását és pedig lehetőleg egyezségi alapon. Amennyiben a tulajdonosokkal a békés egyezkedés nem vezetne eredményre, úgy megindítják a bírósági kisajátítási eljárást, ami azonban a törvény alapján nem akadályozza a munkálatok építésének. A télen át megkezdik a szükséges kőnek, homoknak és kavicsnak a fuvarozását és azután mihelyt kitavasodik, nekilátnak az építkezésnek. A jövő nyárra elkészül a város az alapépítménnyel és azután a vasut nyomban nekifoghat a talpfák és sinek lefektetésének. Remélik, hogy az új bázisai vonalat, amely a józsefvárosi pályaudvarról kiindulva megkerüli a várost és Kisodánál egye-

Tekintettel a nagy sikerre

a vilnai zsidó szintársulat közkívánatra két nappal meghosszabbította temesvári vendégjátékát.

Szeptember 18-án, szerdán este 9 órakor

Tevie der Milhiker

Dráma 3 felvonásban, 4 képen, írta Salom Aleichem.

Szeptember 19-én, csütörtökön

Schwer ist Jud zu sein

Tragikomédia 3 felvonásban, írta Solem Aleichem.

Az előadás előtt FEKETE TIVADAR mond bevezető beszédet.

Jegyek rendes áron a színházi pénztárnál.

VIASZOSVÁSZON
ASZTALTERITOK

60/100 Lei 60—
80/115 „ 92—
85/115 „ 130—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

sül ismét a régi pályával. 1931. tavaszán átadhatják a forgalomnak és akkor nyomban lebontják a vágánynak a városon keresztülfutó részét. A munkálatok végzésére nagyobb összeg már az idei költségvetésben szerepel, a második részt pedig a jövő évi költségvetésbe fogja a város fölvenni.

Temesi községek

más járási beosztást kapnak

Temesvár, szept. 17.

Az új közigazgatási törvény életbe léptetésével egyidejűleg újítások lesznek a járási beosztásban és a községek igazgatásában is. Az ennek előkészítésére kiküldött bizottság tegnap délelőtt tanácskozott a megyeházán és meghallgatta az egyes községek képviselőinek kívánságait. Az egyes községek továbbra is meg akarják tartani önállóságukat, csak éppen Horvátkécsa és Románkécsa kívának egyesülni. Bogáros a nagykomlósi járásból a perjámosiba, Nyerő a nagyszentmiklósi járásból a nagykomlósiiba, Ujvinga a perjámosi járásból a vingai járásba akar kerülni. Ezt a községet különben is Vingához fogják csatolni. Fegyverháza és Füstkut községek közös jegyzőséget kérnek. A lovrini téglagyári telep, amely eddig Nagyszentpéter községhez tartozott, Lovrinhoz kíván csatlakozni. A Temesvár környékén levő községek mind meg akarják tartani önállóságukat. Ujmosnica község szintén azt a kívánságát fejezte ki, hogy önálló legyen. A bizottság ma újból összeül és aztán munkálatait Bukarestbe terjeszti föl, ahol szeptember 23-án ül össze a legfőbb közigazgatási bizottság, amely a községek kívánsága ügyében véglegesen dönt.

Szt. Gellért

Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumes gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámmó vízű nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhírű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P-ig. Kétágyas 12—22 P-ig.

Nagy vízum és utazási kedvezmény.

HOTEL CAFÉ RESTAURANT

TERMINUS

(KORONA) TIMISOARA

Ujonnal berendezve! Esténként Haza Jancsi zenekara hangversenyez. Minden este parketánc. Elsőrendű konyha Románia legjobb szakácsának vezetésével. Elsőrendű asztali bor literje étteremben és kávéházban 32 lei. Szolid családi szórakozóhely. Vidékiek találkozóhelye. Mérsékelt árak. Tulajdonos

WATZ JÓZSEF

450 új jelentkező kérte csak eddig a temesvári városházán a községi választói névjegyzékbe való felvételét

Temesvár, szeptember 17.

Még csak négy nap van hátra Temesvárott a községtagok nyilvántartásába és az új községi választói jegyzékbe való felvételi jelentkezésre. Olyan egyén, akit az állampolgári lista és a régi választói jegyzék alapján hivatalból vezették át, tizenkétezer szerepel már az új nyilvántartásban. Azonban aránylag elég gyéren jelentkeznek olyanok, akik eddig nem szerepeltek a jegyzékben és akiknek személyesen kell jelentkezniük. Tegnap délig mindössze négyszázötven ilyen egyén jelentkezett, ami részben annak tulajdonítható, hogy a város által kiadott hirdetmények és az újságok cikkeinek ellenére a jelentkezés ügye még mindig nem ment át kellően a köztudatba.

Szeptember 20-án a jelentkezési határidő lejár és mindazoknak, akik addig nem jelentkeznek, nem lesz újabb alkalmuk a jelentkezésre, ez pedig azt fogja számukra jelenteni, hogy nem lesz illetőségük és nem lesznek benne a községi választói jegyzékben.

Különösen a nők jelentkeznek igen szóróványosan és tegnapig mindössze hetvenhárom nő vétette föl magát a községi választók névsorába. Temesvárott hozzávetőlegesen kétezer az olyan nő száma, akit iskolai képzettségénél, köztisztviselői voltánál, hadiövegyi címen, vagy azért illet meg a választói jog, mert valamely jótékonyági egyesület vezetőségének tagja. Újból felhívjuk a magyar nőket, akik az új közigazgatási törvény értelmében községi választói jogra jogosultak, hogy sürgősen jelentkezzenek az összeírásra. Nem szabad elfeledniük, hogy az eljövendő új választástól függ, hogy mennyi kisebbségi tanácstagja lesz a városnak és minél többet tudunk oda beküldeni, azok annál hathatósabban kelhetnek sikra gyermekeinknek az anyanyelven való oktatása és egyéb kisebbségi ügyek érdekében.

A magyar nőknek kell a magyar gyermekek oktatásügyi ügyét a legjobban a szívükön viselniük és azért nem maradhatnak ki a választói jegyzékből.

Előrelátható volt, hogy a vidéken egyes helyeken rajta lesznek, hogy a községi névjegyzékbe való jelentkezést a nőknek megnehezítsék. Zombolyán például, mint onnan írják, a négy polgári iskolát végzett nőket nem veszik föl a választói jegyzékbe, noha azt a törvény végrehajtási ut-

sítása kimondottan előírja. Eljárásukban arra hivatkoznak, hogy erre vonatkozólag nem kaptak a vármegyei prefekturától utasítást. Ajánljuk ezt a vármegyei prefektus figyelmébe és reméljük, hogy ezek után

sürgősen utasítani fogja a zombolyai hatóságokat, a jelentkezés lehetőségét akadálytalanul adják meg, mert különben Zombolyán igen sok nő nem kerülhet majd bele a községi választói jegyzékbe.

Temesvári háztulajdonosok résztvesznek legközelebb a háziurak berlini nemzetközi kongresszusán

Temesvár, szeptember 17.

Az európai országok háztulajdonosai nemzetközi kongresszusra ülnek össze Berlinben, amely szeptember 24-től 29-ig fog tartani. A háztulajdonosok valamennyi országban panaszkodnak és közös érdekeik védelmére vonatkozó eljárásukat ezen a nemzetközi kongresszuson akarják megbeszélni. Temesvárról Cioban Pompil dr. volt képviselő, a háztulajdonosok egyesületének elnöke és Mrazek Viktor dr. egyesületi igazgató vesznek részt, akik a bukaresti háztulajdonosok egyesületének elnökével, Lahovary Emillel együtt utaznak

Berlinbe. A kongresszus terjedelmes programjának különösen két pontja iránt mutatnak a romániai háztulajdonosok érdeklődést. Az egyik a házakra nyújtandó reáljelzálogkölesön kérdése, amelyet Magyarország delegátusa, Németh Béla államtitkár fog előterjeszteni. A másik érdeklődést kiváltó javaslat spanyol részről származik és arra vonatkozik, hogy a háztulajdonosok alakítsák meg az egyes országokban a háztulajdonosok kamaráit. A romániai delegátusok mindkét indítványhoz hozzászólnak és e tekintetben nagy felkészültséggel indulnak Németország fővárosába.

Vendégipari kiállítás és országos kongresszus lesz szeptember végén Temesvárott

Temesvár, szeptember 17.

Románia szállodásai, vendéglősei és kávészalai Temesvárott országos kongresszusra jönnek össze, amelyet a temesvári Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata rendez meg. A kongresszussal kapcsolatosan vendégipari kiállítás is lesz, amely szeptember 25-től szeptember 30-ig marad nyitva. Maga a kongresszus két napon keresztül és pedig szeptember 25-én és 26-án tanácskozik. A kongresszusra és kiállításra nemcsak a Bánság és Erdély vendéglősei jönnek el Temesvárra, hanem ideérkeznek Bukarest és különböző régi királyságbeli városok rokonegyesületei, bukaresti és más városbeli kereskedelmi egyesületek, mezőgazdasági kamarák, kereskedelmi és iparkamarák, valamint mindazoknak az iparoknak képviselői, amely iparok a szállodai, vendéglői és kávéházi üzemekkel összefüggnek. A kiállítást, amely a kereskedelmi és iparkamara szuterénhelyiségeiben lesz, szeptember 25-én délelőtt kilenckor nyitják meg ünnepélyesen. Kiállítanak azon különböző borokat, söröket, likőröket és pálinkákat, a kiállítók között szerepelni fognak továbbá pékek, cukrászok és hentesek a maguk készítetté áruikkal. Lesz szakácsmü-

vészeti kiállítás, továbbá kiállítják mindazokat a berendezéseket és felszereléseket, amelyek a modern szállodai, vendéglői és kávéházi iparban szükségesek. A borkereskedők is tömegesen vesznek részt a kiállításon. A földmivelésügyi miniszter a kiállítóknak elismerő okleveleket fog kiadni.

A kongresszus délelőtt feltizenegy órakor ül össze a vármegyei ház nagytermében. A belügyminisztert Mirto államtitkár, a pénzügyminisztert Dragonescu vezérigazgató, a kereskedelmi miniszter Ene Ernst vezérigazgató, a munkaügyi minisztert Sedlacec vezérigazgató fogja képviselni. Michalache földmivelésügyi miniszter abban az esetben, ha a bánsági bortermelők nagyobb számban állítanak ki, személyes megjelenését helyezte kilátásba. Amennyiben azonban nem jönne el, úgy megfelelően képviseltetni fogja magát. A kongresszus első napján este diszvasorát rendeznek. A vacsora tizenhárom fogásból fog állani és egy teríték ára borral és pezsgővel együtt háromszáz leibe kerül. A vacsorán való részvételre a Vendéglősök és Kávésok Ipartársulatának a Szentgyörgy-téren levő hivatalos helyiségében lehet jelentkezni.

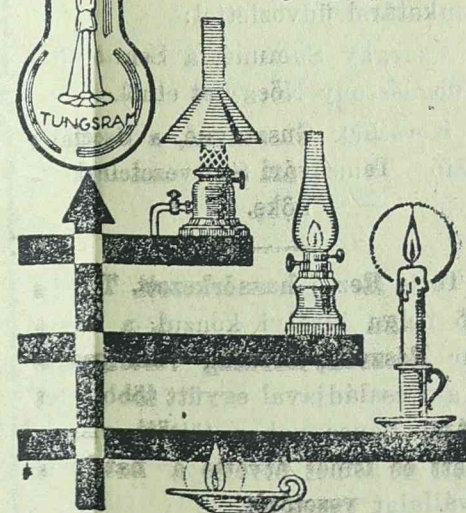
Sértő ujtítás az inasiskolák oktatási rendjében

Temesvár, szept. 17.

Az iparostanoncok oktatása ügyében a temesvári inasiskolákban a most kezdődő tanévben ujtítást hoztak be, amely a mesterek érdekeit fölülte sérti. A tanoncoknak hetenkint háromszor van iskolájuk és a mult tanév bezárásáig kétszer hétköznapon, egyszer pedig vasárnapon volt a tanítás. Most a tanonciskolák új igazgatói kimondták, hogy vasárnap nem lesz tanítás, hanem mindhárom tanítás hétköznaponként történik és pedig délután négy órától hétig. Minthogy az inasoknak félórával előbb kell a műhelyből elindulniuk, hogy megtisztálkodjanak és az iskolába idejében eljussanak, a mesterek három délutánt veszítenek az eddigi kettő helyett. Ez azonban nemcsak a mesterekre nézve veszteség, hanem kár származik belőle az inasokra is, akiknek gyakorlati kiképzése megrövidül. Az iparos mesterek az ipartestület útján mozgalmat indítanak, amelynek célja az inasoktatásban a régi rend helyreállítása.

A FOGHÁZÓR LEÁNYA SZÖKTETTE MEG. Belgrádból jelentik: Az ir felkelők vezére, Angel Stuart, aki nem rég megszökött az angol börtönből. Belgrádba érkezett és sorra látogatta a lapok szerkesztősegeit. Elmondotta, hogy a ciprusi angol börtönből a fogházórnő leányának segítségével szökött meg és egyelőre Belgrádban marad. Igéretet tett, hogy mindennemű politikától tartózkodni fog. Ismeretes, hogy az angol hatóságok ezer font jutalmat tűztek ki a felkelő vezér kézrekerítésére.

TUNGSRAM A FEJLŐDÉS UTJA



GRAND HOTEL IMPERIÁL NAGYSZÁLLODA BUDAPEST

1 perc a Keleti pályaudvartól. Pályaudvar melletti fekvő elsőrangú jó polgári szálló. 150 szoba, liftek, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Telefonos szobák. Fényes társalgóhelyiségek. Kiváló télikert-étterem polgári árákkal. Interurbán telefonok: J. 326-19, J. 463-52, J. 463-53. Prospektust készíttünk küld az Imperiál-szálló igazgatósa, Budapest VII., Rákóczi-ut 50

Tel. 206



F. PODRACZKY
Timisoara II. ker. Iskola-ut a 10.
Műbutorokárpitos speciál bőrbutorokra.

A berlini rádió világkiállításon

bemutatott és szenciációt keltő 1930-as típusú árnyékoltárcsu hálózati készülékek és egyéb rádió ujdonságok láthatók a

Radio-Centrala

Jenőherceg-tér, Hitebank-palota I. hó 14-én, szombaton megnyit 8 napos

rádió kiállításán.

Belépődíj nincs.

Hirek

Felhívás

a katolikus nőkhöz és leányokhoz

A lapokban közölt községi választásokról, illetőleg a nők választójogának gyakorlásáról bizonyára értesült már Temesvár katolikus nőtársadalmának Ezuton is fordulunk a katolikus nőkhöz, és leányokhoz, hogy felhívjuk figyelmüket a katolikus nők szavazatlendítésére. Nagy fontosságú tényező. Vagyunk olyan nagy tábor és főképp kell annyira öntudatosan katolikus nőknél lennünk, hogy mélyen átértsük, mit jelent a katolikus ügy szempontjából, ha a mi szavazatunkkal is több kerül majd be.

Arra kérjük tehát városunk katolikus nőit, tartsák lelkiismeretbeli kötelességüknek, hogy a határidőig, szeptember 20-ig föltétlenül jelentkezzenek a városházán, I. em. ajtó 22. szám — az arra jogosítottak. Vigyék magukkal utolsó iskolai bizonyítványukat — a polgári végzése jogosít a szavazási jog gyakorlására, — személyazonossági igazolványukat. Az egyes egyetemes választmányi tagjainak szükség esetén az illetékes elnökök igazoló iratot állítanak ki, amellyel azután elfogadják jelentkezésüket. Az ifjúsági egyesületek (klubok) vezetőit ebben az a különös munka illeti, hogy állapítsák meg, hogy egyes tagjainak koruknál fogva megvan-e a szavazási joguk. (21. életév betöltöttök-e már.) A jelentkezés nem sok időt vesz igénybe, tehát bárki könnyen megteheti.

Ismételten kérjük a katolikus nőtársadalmat és bizunk az egyesek megértésében és agilitásában, hogy ebben a nagyfontosságú tényben összefogunk s mindent megteszünk a katolikus ügynek tőlünk várható előmozdítása érdekében.

Munkatársi üdvözléssel:

Özv. Csurgay Samuné, a Segítő Boldogasszony Nőegylet elnöke.

Özv. Kerschek Gusztávné, a Szociális Misszió Temesvári Szervezeteinek elnöke.

— Totis Rezső hazaérkezett. Totis Rezső belga királyi konzul, a Gyapjúipar Részvénytársaság vezérigazgatója, aki családjával együtt több hetet a svájci Lausanneban töltött, visszaérkezett és ismét átvette a hatalmas gyárvállalat vezetését.

ECKER műbortorgyárban készült lakberendezések és amerikai irodabútorok allandó kiállítása. Temesvár-Józsefváros, Kossuth L. u. 17. Telefon 575. Saját kárpitosműhely.

— Uj katolikus kántor a Belvárosban. A belvárosi katolikus hitközség tegnap este választotta meg új kántorát. A kántori állásra négy pályázó volt és pedig Berczy János Kraushaar István, Szlovig Jenő orsovai kántor és Waschek Ferenc mehalai kántor, aki az ottani Liederkrantz dalárdának is a karnagya. A pályázók tegnap este hat órakor tartották meg a próbaéneklést az egyháztanács tagjai előtt a belvárosi plébániatemplomban és utána nyomban összeült az egyháztanács a választásra. Rövid tanácskozás után megválasztották a kántorságra Waschek Ferencet, aki új állását rövidesen elfoglalja.

— A mehalai bucsu. A mehalai katolikusok vasárnap ünnepelték meg a bucsut, negyvenkettedik évfordulóját annak, hogy a mehalai plébániatemplomot felszentelték. A nagymiséét díszes papi segédlettel Ferch Máttyás apátkanonok mondta. Mise alatt a templomi énekkel előadta Reiter karnagy kompozícióját a szerző vezénylete alatt. Egész napon át tartottak a különféle népmulatságok, este pedig táncmulatság zárta be a napot.

— Áthelyezett jegyzők. A prefektus Kepel János jegyzőt Ferendi-árról Klopódiára és Bagyu Miklós klopódiái jegyzőt Sipetre helyezte át. Az áthelyezés október elsejével lép érvénybe.

* A Magyar Nőegyesület vezetősége meghívja az összes tagokat a legközelebbi gyűlésre, melyet szerdán, szeptember 18-án délután 5 órakor tartanak I. Dóm-tér 1. I. emeletén. Ugyancsak 18-án délután félhét órakor tartja gyűlését a Leányegyesület, amelyre szintén az összes tagokat meghívja a vezetőség.

Tankönyvek

füzetek és tanszerek

Moravetz

könyvkereskedésében kaphatók.

— Három új harang felszentelése. Csákovárról jelentik: Nagy ünnepe volt vasárnap Csákovának. Aznap szentelte föl Fiedler István püspöki vikárius a katolikus templom három új harangját. Az istentiszteletnél Fiedler vikáriusnak Gehl János csákovai plébános segédkezett több környékbeli lelkésszel. Istentisztelet után néprajzi fölvonulást, majd arató ünnepet tartottak.

— Az aradi vasúti panama. Aradon, miként megirtuk, hamis bérlajstromokkal több millió lei erejéig megkárosították a vasutat. A hamis bérlistákkal Müller Ede manipulált. Érdekes, hogy néhány esztendő előtt hasonló üzelmeket fedeztek fel és akkor tizennégy vasutat fogtak perbe. Müller az akkori perben mint szakértő szerepelt és az ő véleménye alapján ítélték el a tizennégy vasutast. Most aztán kiderült, hogy Müller már abban az időben, amikor mint szakértő szerepelt, maga is hasonló csalásokat követett el. A vizsgálat, amelyet a Bukarestből érkezett Veliciu vezérigazgató folytat a temesvári vasutigazgatóságnál, kiderítette, hogy Müller sokkal több hamis bérlistát fizettetett ki, mint azt eredetileg hitték. A vizsgálat tovább folyik.

— Ifjúsági nap. A Juventus Salvator erzsébetvárosi katolikus ifjúsági egyesület vasárnap ifjúsági napot rendezett. Az egyesület száz tagja délelőtt megjelent a plébániatemplomban, ahol Páter László buzditó beszéde után Páter Norbert plébános ünnepi nagymiséét mondott. Délután a Novotny-féle kertben népünnepe volt, este pedig a teremben színielőadást rendeztek nagy sikerrel. Az előadás után Páter László arra serkentette az ifjúságot, hogy haladjon tovább a megkezdett uton, amely lehetővé fogja tenni, hogy az ifjúság magának idővel saját otthont létesítsen. Azután reggelig tartó tánc következett. Ugy a népünnepeken, mint pedig az esti előadáson nagyszámú közönség vett részt.

* A Déli Hírnap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 18.

— Önbetörés volt az orsovai postaraktár kifosztása? Orsovai tudósítónk jelentése alapján megirtuk, hogy a múlt héten betörték az orsovai postahivatal raktárába és onnan mintegy 260.000 lei értékű belyeget loptak el. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a felelősség Arcan postaraktárnokot terheli. Rövidesen olyan terhelő momentumok merültek fel Arcan ellen, hogy letartóztatták és átkísérték a lugosi ügyészség fogházába, ahol tovább folytatták ellene a vizsgálatot. Az a gyanu merült fel, hogy Arcan önbetörést követett el. Feltűnt, hogy a raktárnok, akinek egyik orsovai banknál tartozása volt, nemsokára a betörés után egyszerre körülbelül nyolcvanezer leit fizetett le adossága törlesztésére. A raktárnok tagadja, hogy ő követte volna el a betörést. A nyomozás tovább folyik ügyében.

— Lopás a villamoson. Szabó József ronácsi lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap a villamoson ellopták a pénztárcáját, melyben nyolcszáz lei és különböző iratok voltak.

— Ellopták a biciklijét. Welter Jakab józsefvárosi tanonc feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tegnap a Tiszti Kaszinó előtt ellopták biciklijét.

50%-os félvizum

Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

— Brutális udvarló. Kellemetlen kalandja volt tegnap Dezső Erzsébet tizenkilenc éves kissodai leánynak. A kora reggeli órákban, amikor a városba jött, az Epreskert mellett egy férfi megszólította és udvarolni kezdett neki. A lány elutasító válaszára azután a földre terpte és teljes erejéből ütötte, majd fojtogatni kezdte. A lány kiáltozásaira több járókelő a segítségére sietett, mire a támadó elmenekült. Dezső Erzsébet feljelentést tett brutális támadója ellen a józsefvárosi rendőrségen és még a délelőtti folyamán sikerült is Cotti Jónel komiszárúnak a merénylőt Flanton Antal szobafestő személyében elfogni, aki beismerte tettét és részegséggel védekezett. A szerelmes természetű Flanton Antal ellen megindították az eljárást.

— Követelte a pénzét és ezért megverték. Özevgy Varga Vincéné gyárvárosi, Magyar-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen Varga János gyárvárosi fuvaros és felesége ellen, akik őt megverték. Varga János egy évvel ezelőtt kölcsön kért néhány napra kétezeröttszáz leit Varga Vincénéől és azóta folytonosan halogatta a pénz visszaadását. Tegnap pedig megtörtént, hogy amikor az asszony követelni kezdte a pénzét, mindketten rátámadtak és súlyosan összeverték. A rendőrségen megindították az eljárást a verekedő házaspár ellen.

Nőikalapujdonságok

legelőnyösebben

N. C. DANIEL-cégnél
Temesvár, József-tér (Küttl-tér) 12

* Dr. Keller fogorvos szabadságáról visszatért s folytatja praxisát.

— Felugrott a mozgásban levő vonatra. Müller Jakab szalkálházai gazdálkodó tegnap délelőtt a mozgásban levő aradi vonatra akart felugrani. Az ugrás azonban nem sikerült és Müller jobblába a kerekek alá került, amelyek lábujjait szétmorzsozták. A mentők első segélyben részesítették és a közkörházba szállították.

* G. Janura Jenny szept. 15-én nyitja meg higienikus és ritmikus torna-iskoláját. Beiratások és információk Gyárv., Fehér-villa, Liget-ut végén.

— Feljelentés egy főszolgabíró ellen. Rudloff Artur nagyszentmiklósi lakos, aki jugoszláv alattvaló, feljelentést tett az ügyészségen Stupariu János dr. nagyszentmiklósi főszolgabíró ellen. Rudloff nemrég elment a főszolgabíróságra, hogy tartózkodási engedélyt láttamoztassa, azonban a főszolgabíró összeszidta és kidobta. Másnap két csendőrrel Zsombolyára kísértette, ahol azonban Garescu határrendőrségi főnök, miután iratai rendben voltak, szabadon bocsátotta. Visszatért Nagyszentmiklósi főszolgabíró parancsára a csendőrök újra Zsombolyára vitték, ahol ismét szabadon bocsátották. Ez megismétlődött harmadszor is, Rudloff Artur most Temesvárra jött, ahol az esetről jelentést tett a szigurancán, azonfelül pedig az ügyészségen is feljelentette Stupariu főszolgabírót. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

* Dr. Hirsch bőrgyógyász, nemibajok szakorvosa Bécsből hazaérkezvén, ismét rendel Jenőherceg-tér 5. szám alatt. (Agrárbank-palota. Tel. 14-64.)

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást (Conductorul prin Timisoara.)

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

Legelőnyösebben

nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral. Magyar vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park-Nagyszálloda
VIII., Baross-tér 10.

RAJNA MEGSZÁLLÁS VISSZAVONT CSAPATAI. Londonból jelentik: A Rajna-vidékről visszavont angol csapatok vasárnap érkeztek meg a londoni Viktoria pályaudvarra, ahol hatalmas közönség várta a vonatok érkezését. Lelkes óváció köszöntötte megérkezését. A szállás helyéről visszatérő csapatok Londonból jelentik: Az angol csapatok megütközéssel veszik tudomásul, hogy a francia csapatok bevonulása az angol csapatok által kiürített területekre. A Daily Telegraph szerint stratégiai szempontból ez az új megállás egyáltalán nem meglepő.

Vizsgálat a halálváltás ügyében. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter megkapta a temesvári rendőrség által vallott és a vállaltás utáni meghalt Császár Andrásra vonatkozó jelentést. A miniszter elrendelte, hogy az ügy megvizsgálásához vezérfelügyelőt küld Temesvárra. A vezérfelügyelő valószínűleg ma érkezik meg és nyomban átveszi az összes iratokat az ügyészségtől. A vezérfelügyelő Aradra is átutazik, mivel az aradi rendőrség ellen gyanús felmerült a vád, hogy ott megdöglött egyéneket kinnözték.

„PHILATELIA“
bélyegkereskedés
eladás csere
SZÉCSI, TIMISOARA IV.
Horváth Boldizsár-utca 2.

Temesvári rendőrkutyák sikere. Szabaton és vasárnap, a hó tizenharmadikán és tizenötödikén, Aradon rendőrkutyakiállást és versenyt rendeztek, melyre huszonhét temesvári rendőrkutyát is beneveztek és ezek a legjobb sikerrel szerepeltek. Az első díjakat tulnyomó részben a temesvári rendőrkutyák nyerték és mindannyi kutyára diplomát kapott. A versenyeken az első és második díjat temesvári rendőrkutya nyerte: az első Afra, míg a második Wolff, a harmadik Hekse. A rendőrkutyaversenyen az első és második díjat ugyancsak temesvári kutya nyerte: az első Neró, míg a második Ripp, a harmadik díjat pedig a szépségversenyen második díjat nyert Ruff vitte el. Utóbbi Kántor rendőrségi parancsnok kutyája.

Német színház Temesvárott. A temesvári érkező német színház Szabaton, szeptember 21-én kezdi meg a városi színházban vendégszereplését. A műsor változatos és értékes lesz, mert az egyes darabokat Schardt és a Burgtheater repertoírjából válogatták össze. Az első estén minen aus Irland című darab kerül színre, amelyet a magyar színház tavaly Budapesten Irlandi vászonnak mutattak be. A darab igazi bébeli darab hamisítatlan bébeli magtató figurákkal. Az előadásban huszonkét tagja szerepel egy a közönségnek már az első napján alkalma lesz az egész társulatot megismerni.

HOTEL
BRISTOL
Szálló **BUDAPEST**
Teljesen újonnan berendezve és modernizálva. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz, telefon és rádió. Egyágyas szoba 5 pengőtől, fürdőszobával 10 pengőtől.

TEREM
KVÉHAZ
BÁR

Meghosszabbítja vendéglátását a vilnai társulat. A vilnai zsidó színház, amelynek eddigi előadásai nagy tetszést arattak, ma este színre hozza Frantisek Langer cseh írónak a magyar közönség előtt is ismert Külváros című színművét. A tizen-négy képből álló darab modern rendezésben európai német nyelven kerül színre és nem zsargonban, mint az eddigi előadások. Az előadást az eredeti szövegek szerint tartják, ami a közönség számára új dolog, mert eddig Langer darabját abból a szövegből ismertük meg, amelyet a szerző Reinhardt számára átdolgozott. Szédán Sólem Alechem pompás népdarabja, a Tewi, de Milchiker, kerül színre, amelyet eredetileg Newyorkban mutattak be. A darabban a vidám és drámai jelenetek váltakoznak egymással. Csütörtökön lesz a vilnaiak búcsúelőadása, amikor Sólem Alechem tragikomédiája, Schwer ist Jud sein, van műsorra tűzve.

Halálozás. Lugosról jelentik: Sulyos csapás érte Jivancs János lugosi görög katolikus kanonokot. Felesége, született Bodos Mária negyvenhat éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

• Rádiók és azok átépítése, javítása, arbantartása, havidíjért legolcsóbban
Trania, Józsefváros, Skudier-tér 1.

Olcso és jó
cserépkályhák
kandallók és takaréktűzhelyek
csakis
Turi György cserépkályhásnál
Temesvár, Rékási
út 26 (villamos
megálló közelében) kaphatók

A két veszekedő a békitő ellen fordul. Londonból jelentik: A Daily Mail értesítése szerint tiukos kezek továbbra is szitják az arab-zsidó ellentéteket. A rendőrség tegnap felfedezett egy tiukos nyomdát, amely lázító röpcédulákat állított elő. Ezeket a röpcédulákat az arabok és zsidók között egyaránt osztogatták és ezekben a lakosságot az angol imperIALIZMUS elleni harcra lázították. Nazaref mellett egy angol különítmény megütközött arabokkal és az összetűzés során tizenhat arab elesett.

* Amit a helyes száj- és fogápolásról mindenkinek tudni kell. A fogkefe kiválasztásánál ügyeljen a kefe sörtéinek vágási vonalára. Ne vásároljon egyenes vágású, sem pedig kizárólag homorú vagy domború vágású. Ezekkel csak a külső vagy kizárólag belső fogrészeket tisztítja. Az Odol-fogkefe sörtéinek kombinált vágásával a fogaknak úgy belső, mint külső részeit egyformán tisztítja. A fogtisztításnál ne használjon maró krémet, hanem az enyhe, finoman szemes Odol fogpaszttát, amellyel fogai sugárzó fényt nyernek. Az Odol-fogkrémet kizárólag szép, elegáns és tiszta cinnbusokban szállítják. Saját érdekében kérjen mindig Odol-fogkrémet. A fogak mechanikai tisztítása ugyan fontos, de a tökéletes száj- és fogápolásnak csak egyik feladatát teljesíti. Az igazi ápolás az egész szájüreg fertőtlenítésében és ezáltal a szájban levő erjedő és betegségeket okozó káros anyagok eltávolításában áll. Erre a célra az összes országok egészségügyi tudományai nem ajánlhat jobb szert az Odol szájviznél. Tehát Odol fogkefe, Odol fogkrém és Odol szájviz biztosítja a tökéletes száj- és fogápolást.

Kolumbusz tojása. A háború vége felé a józsefvárosi Török utca és Nap utca között a Begán keresztül megépítették az új vasúti hidat. A hidat azonban azóta is befejezetlenül éktelenkedik a helyén. A nyers vasbordázat rozsdásodik és a forgalom, amely alig várta, hogy ez a hidat végre megnyíljon előtte, még mindig nagy kerületet kénytelen tenni. Domasneanu György főpolgármester most azzal a tervvel foglalkozik, hogy ezt a hidat rövid időn belül átadja a forgalomnak. A hidat leengedik az utca nivójára, ami feleslegessé teszi költséges és felesleges feljárók építését. Az erre vonatkozó terveket már kidolgozták és mihelyt a munkát elvégzik, megcsinálják a hidat át az uttestet. Ezzel együtt rendezni fogják a Bega-bal-sort is és a partmentü részt parkirozzák.

Vakmerő rablás. Nagybecskerekéről jelentik: Dragutinovó községben éjszaka bekormányzott arcu rablók hatoltak be Beslin Milivoj földbirtokos házába, aki akkor éppen Uvidéken tartózkodott. A rablók közül ketten sakkban tartották a minden ízében reszkető cselédlányt, a többiek pedig a földbirtokos dolgozószobájából kivitték a Wertheim-szekrényt az udvarra, ahol azt koscsira rakták. Később a másik két rabló is eltávozott és megfenyegette a cselédet, hogy reggelig ne merjen mozdulni, különben megölik. A pénzszekrényt másnap délelőtt feltörve találták a határban. A rablók nagy összegű készpénzt, sok ékszert és értékpapírt zsákmányoltak. Beslin kára körülbelül hatszázezer dinár. A csendőrség a rablók kézrekerítésére megindította a nyomozást.

A valóban izletes

kávé

titkát megoldhatja Ön, ha szükségletét

SUGÁR ÁKOS

fűszerüzletében, Józsefváros, Pröbl-u. 48. sz. a. szerzi be, ahol naponta frissen pörkölt legfinomabb kávéfajták kaphatók. Telefon 13-73.

Leleplezett perselyfosztogató. Radnáról jelentik: Nehány nap előtt éjszaka felfeszítették a radnai kegytemplom egyik perselyét és abból több ezer lejt vittek el. A csendőrség a tolvajt hinyomozta Mihajlovcics József radnai lakos személyében, aki elmondta, hogy estefelé ment be a templomba, ott elrejtőzött és mikor a templomot bezárták, felfeszítette a perselyt. Reggelig maradt a templomban és amikor azt kinyitották, ismét kilopózott. Mihajlovcicsot, aki nagy nyomorával védekezett, bekísérték az aradi ügyészségre.

* Az állami fogászati ambulatórium IV., Délvidéki-palotából I., Hunyadi-utca 2. szám (Városháza) alá költözött.

Anyakönyvi hírek. Született: Kőszegi Albert. Házasságot kötöttek: Borsos Árpád és Vitán Margit, Csorba Antal és Erdei Julia, Csorda János és Imre Mária, Inger Mátyás és Baumgartner Katalin, Kozovics Adrián és Bereczky Mária, Terfaloaga János és Ardelean Piroška, Tüd János és Wolff Erzsébet, Dragomir István és Pacurariu Mária, Schreyer János és Balanda Mária. Meghaltak: Kersch Mihály 2 hónap, Diamant Berthold 65 és Dima Katalin 80 éves korában.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó. Hej, de sápadt vagy megint! És a zsebed kifordítva lóg kifele annak jeléül, hogy véletlenül se lehet már benne egyetlen bani sem. Ja, vagy ugy, adófizetésről jössz? Most már értem, hogy sápadt vagy és hogy a zsebed üres. Na, ne busulj, lesz az még rosszabbul is. Vagy nem hallottad volna, hogy Serb Sándor pénzügyi tanácsos azt mondotta, hogy a temesvári kereskedők és vállalatok sokkal kisebb adót fizetnek, mint amennyit fizetniük kellene és hogy a temesvári adókövetéseket revízió alá veszik? Ha nem hallottad volna még, ugy vedd most tudomásul a közelgő siralmat. Hiszen már eddig is olyan súlyos adóid voltak, hogy alig tudtál lélekzetet venni. És mégis azt mondják, még nem fizettél elég adót! Olyan érzés foghat el erre a hírre, mint hogyha záportól eszmévesztésre ázol és valaki azt mondja, még nem vagy egész nedves és egy kanta vízzel nyakon önt. Ha még az sem elég adózás, amit eddig egzisztenciád veszélyeztetésével teljesítettél akkor jónapot, kedves pogártárs, azaz: jóéjszakát!

A Nyugat szeptember 16-i száma megjelent. Főbb tartalma: Nagy Endre: Expresszionista arckép Bródy Sándorról. Kassák Lajos: Csavargók világkongresszusa. Illyés Gyula: Két vers. Peéry Piri: Anne (regény). Lanátor Pogány Ferenc: Tiszta szerelem (novella). Marczali Henrik: Emlékeim (feljegyzések Jókai Mórról, Csemegi Károlyról, id. gr. Andrássy Gyuláról, stb.). Irodalmi és színházi kritikák: M. Pogány Béla, Gyulay Márta. Illyés Gyula, Ignotus Pál, Schöpfling Aladár cikkei. A szám ára 60 lei, negyedévi előfizetés 300 lei. Főbizomános: Pallas, Cluj, Sir. I. Ratiu A.

Értékes, valódi perzsa

szőnyegek minden nagyságban érkeztek igen olcsón **STERNBERG** Belváros, Mercy-utca

Bányászok sorsa. Belgrádból jelentik: A Zajecvár közelében levő bányában robbanás történt. Tíz bányász azonnal meghalt. A mentési munkálatok során kilenc súlyosan sebesült bányászt hoztak ki.

* Konyhaberendezések, alpakka evőeszközök, asztali tárgyak, lakásdíszítési cikkek leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Kényelmesen, olcsón és jól Nagyváradon csak a **METROPOL** nagyszállóban lakik

100 minden komforttal berendezett, újonnan átalakított szoba.

Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autót várja! Kereskedelmi utazók nagy árkedvezményben részesülnek.

Rádió

Műsor:

Kedd. (Szeptember 17.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. 11 óra: A rendőrzenekar fuvóegyüttesének hangversenye. 3 óra 30: Mesedélután. 5 óra 10: Margittay Margit magyar nótákat énekel cigányzenekisérettel. 7 óra 30: A Szibill című operett előadása. 11 óra: Gramofonzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Szórakoztató hangverseny. 8 óra: Népies est: A sport a zenében és dalban. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 7 óra: Gramofonzene. 9 óra: Irodalmi tréfák. Belgrád. 12 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra 30: Rádiókvartett hangversenye. 10 óra 15: Cigányzene. Breslau. 4 óra 30: Operettzene. 7 óra: Kávéházi zene. 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. Frankfurt. 8 óra: Orosz ária- és dalest. 10 óra 45: Dalok a tengerről. Hamburg. 8 óra: Bányászdalok. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Szórakoztató zene. Leipzig. 4 óra 30: Vidám történetek. 5 óra: Kamarazene. 8 óra: Zenekari hangverseny. Mährisch-Ostrau. 12 óra 30: Gramofonzene. 7 óra 20: Szórakoztató zene. 9 óra: Fuvózene. 10 óra 20: Kávéházi zene. München. 8 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra: Szónátaóra. Stuttgart. 8 óra: Orosz dalok. 12 óra 45: Dalok a tengerről.

Szerda. (Szeptember 18.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Heszmann Pálma ének. Deutsch Rozsi zongora- és Lányi Margit hegedűművésznők közreműködésével. 12 óra: Cigányzene. 3 óra 30: A Magyar Rádió Ujság Morse-fanfolyama. 4 óra 10: Novelláiból felolvas Somlay Károly. 5 óra 15: Operetttrészetek. 7 óra 50: Lóversenyeredmények. 8 óra: Spanyol-est. Bevezetőbeszédet mond Körösi Andor a Spanyol Kir. Akadémia tagja, közreműködnek Stefáni Imre ének- és Konez János hegedűművészek. 9 óra 50: Jazz-band. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A világirodalom humoristái, utána könnyű zene. Breslau. 4 óra 30: Vidám bécsi dalok. 7 óra: Wagner opera-est. 8 óra 30: Auernheimer Egy divatos pár című vígjátékának közvetítése. Belgrád. 12 óra 45: Déli hangverseny. 5 óra 30: Órsékváltás a királyi palotából. 8 óra 30: Hoffmann hegedűművésze hangversenye. 10 óra 40: Rádiókvartett. Berlin. 7 óra 30: Abels dalok, utána tánczene. Brünn. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekar hangversenyközvetítése Prágából. Frankfurt. 8 óra: Kamarazene. 8 óra 45: Spanyol-est. Hamburg. 8 óra: Spanyol-est. 10 óra 30: Jazz-band. Kattowitz. 8 óra: Hangversenyközvetítés Varsóból. 10 óra 45: Tánczene. Langenberg. 9 óra: Spanyol-est. Leipzig. 8 óra: Spanyol-est. 9 óra: Népszerű zenekari hangverseny. Milánó. 5 óra: Rádiókvintett. Mährisch-Ostrau. 7 óra: Hartmanova Olga énekesnő hangversenye. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekarának hangverseny - közvetítése Prágából. München. 9 óra 30: A házizenekar hangversenye. Stuttgart. 8 óra: Kamarazene. 8 óra 45: Spanyol-est. Prága. 8 óra: A cseh filharmonikusok zenekarának hangversenye. Varsó. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 45: Spanyolzene. 11 óra: Tánczene.

Sport

Román futballisták győzelme Bulgáriában és magyar uszók fölényes győzelme Bécsben

Vasárnap megindult

Temesvárott az őszi futballszezon. A TAC 4:1 (2:1) arányban szép küzdelem után megérdemelten győzött a Rapid ellen. Kinizsi-ZsSE mérkőzés 3:1 (1:0) arányban dönt el a Kinizsi javára. Mindkét csapat tartalékkal játszott. A Kadima-Freidorf osztályozó mérkőzést a Kadima fölényes játék után 3:0 (1:0) arányban nyerte. Ezzel a győzelmével a Kadima első osztályú csapat lett.

A temesvári Gloria motorkerékpár egyesület 700 kilométeres megbízhatósági versenyére tizenhat versenyző nevezett be és ezek közül egy kivételével valamennyi végigfutotta a távot. Az abszolút elsőség megállapítása miatt ezer méteres gyorsasági versenyt rendeztek, mely után a következők lettek a verseny végleges győztesei: 250-es kategória: Gianone, 350-es kategória: Kesjár, 500-as kategória: Szepesi, 750-es kategória Bolerácz. A TMTE és a Hajduk csapatai

Resicán mérköztek. A TMTE az RMTE ellen szép küzdelem után 6:3 (3:1) arány

ny győzelmet aratott, míg a Hajduk 5:1 (2:1) arányú súlyos vereséget szenvedett az erős UDR-től.

Szofiában a kilenc temesvári játékosal küzdő román válogatott 3:2 (1:1) arányban megérdemelt győzelmet aratott a nagy ambícióval játszó hulgár válogatott fölött.

Budapesten a ligamérkőzések második fordulója nagy meglepetést hozott. A bajnok Hungária 1:1 (0:1) arányú vereségnek beillő döntetlen mérkőzést játszott az ujdonsült elsőosztályú pécsi-Baranyával. Az Orhtal megérdemelt Budai Harminchárom 7:0 (6:0) arányban győzte le a félelmetes hírű Bástyát. A Ferencváros a miskolci Atilla ellen győzött 3:1 (1:0) ra.

Bécsben a két napos osztrák magyar válogatott uszó mérkőzést, a magyarok nyerték meg 43 ponttal, az osztrákok 33 pontja ellen. Ugyancsak az osztrák fővárosban az osztrák válogatott futballcsapat 2:1 (2:1) arányban legyőzte a cseheket. Az osztrák amatőrválogatott a magyar amatőröket 3:2 (2:2) arányban győzte le.

Közgazdaság

Sérelmek egész légiója

vonult fel a bánági és erdélyi kereskedők ülésén

Arad, szeptember 17.

Az Erdélyi és Bánági Kereskedelmi Egyesületek Szövetsége, Aradon elnöki tanácsulást tartott. Az ülésen valamennyi erdélyi és bánági kereskedelmi egyesület képviseltette magát. Nagy érdeklődést keltezt Deutsch Andor aradi iparkamarai alelnöknek a választott bíróságok ügyében tett javaslata. Rámutatott, hogy a megszavazott új tőzsdetörvény megváltoztatása igen nehéz. Célravezetőbb az volna, hogy a szövetség az összes érdekeltségek támogatásával kérelmezze a kormánytól a választott bíróságok intézményesítéséről szóló külön törvény megszavazását. A tanácsulás a javaslatot elfogadta. Foglalkozott azután a kiskereskedők mostoha helyzetével és elhatározták, hogy a kiskereskedők bajainak megbeszélése céljából országos kiskereskedői

TARGYALASOK A SZESZGYÁR ELADÁSÁRÓL. A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága vasárnap Blank Arisztid administrator deleguée elnöke alatt ülést tartott, amelyen a külföldi tőkeérdekeltségek megbízottai is részt vettek. Az ülésen az esetleges későbbi hatásköri összeütközések elkerülése érdekében szabályozták Szana Zsigmond vezető igazgató és Paximade Sándor új igazgató hatáskörét, majd a folyó ügyekkel kapcsolatban szóba került az az ajánlat, melyet a bank érdekköréhez tartozó temesvári szeszgyár megvételére vonatkozólag tettek. Elvben nem merült fel kifogás szeszgyár eladása ellen. A tárgyalások még folyamatban vannak és

kongresszust rendeznek. Minden erejükkel küzdeni fognak a felemelt italmérési illetékeknek a kiskereskedőkre és fűszerkereskedőkre vonatkozó sérelmes intézkedései ellen. Dornhelm Jenő javaslatot terjesztett elő, hogy a szövetség tegyen a kormánynál lépéseket az új kényszeregyezési törvény sürgős megváltoztatása érdekében. Rámutatott arra, hogy mihelyt az adós a kényszeregyezés elrendelése iránti kérvényét a bírósághoz benyújtja, attól fogva a hitelező az adóssal szemben elveszti minden jogát. Kifejtette azt is, hogy a vagyonnak a bíróságok által való kezelése a kereskedelmi tapasztalatok hiánya miatt nem vált be. Végül elfogadták Endre Károlynak a városi adótörvény megváltoztatását célzó javaslatát.

azok sikeresen befejeződnek, úgy a Temesvári Bank koncern ismét kisebb lett egy ipari vállalattal, mely hír szerint regáti emberek kezébe kerül.

A lovrini malomkoncern kényszeregyezése. A temesvári esőbírósg tegnap foglalkozott a lovrini és a kétféle malmok kényszeregyezési kérelmeivel, a kényszeregyezést elvben kimondotta és a hitelezők gyűlését október 23-ra tűzte ki. A lovrini malomnak illeték fejében 486.079 leit, perkoltságra 50.000 leit, a kétféle Ella-malomnak pedig illeték fejében 194.544 és eljárás költségekre 40.000 leit kell letennie. Mindkét malom ötven százalékos kiegyezést kínál, amely kamatmegterítés nélkül három éven át volna fizetendő.

A posta ellen másutt is panaszkodnak. A lugosi kereskedők nagy küldöttsége kereste föl Sedan Miklós postafőnököt, akinek előadta a postára vonatkozó panaszait. A küldöttség rámutatott arra, hogy a lugosi postahivatal szűk, abban a munka csak nehezen és lassan bonyolítható le, a postára küldött alkalmazottaknak sokszor órákon keresztül kell várniuk, amíg megbízatásukat elintézhetik. Arra kérték a postafőnököt, hassanak oda, hogy a város megfelelő helyén, mint az a háború alatt volt, postafiókot állítsanak föl, azonkívül helyezzenek el az utcákon több levélszekrényt és azokból még este hét órakor is szedjék ki a leveleket, hogy azok az éjjeli vonatokkal továbbíthatók legyenek. Sedan postafőnök válaszában rámutatott arra, hogy a panaszokat teljesen jogosultaknak ismeri el, azonban saját hatáskörében nem intézkedhetik. Arra kérte a kereskedőket, hogy előadott panaszukat foglalják memorandumba, amelyet aztán pártól fog a postavezérgazgatóság elé terjeszteni.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Szeptember 16.) Leszámitolóbank 92,3, Kereskedelmi Bank 116,5, Angol-Magyar Bank 91,6, Magyar Hitel 80, Pesti Hazai 200, Drasche 189,7, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 108, Rima 91,7, Salgó 49, Általános Köszén 693, Beccsini —, Nasici 165, Spodium —, Szakra 240, Ganz 101, Magyar cukor III.I, Délcukori 101 Lipták —, Egis 15, Nova 36,5, Temesvári Szesz 15, Temesvári Sör 20 I.

Színház

A vilnai együttes bemutatkozása. A vilnai társulat An-Sky Tag und Nacht című misztikus, kabalisztikus darabjával mutatkozott be Temesvárott, evvel a kuriózus alkotással, mely talán közelebb áll a mesejátékhoz, mint a drámához. Babonás tévhitkehez fűződő képzelgések győzelmes revelációjaként hat itt a feldult színpad, hol fekete mágia denevérszárnyain röpül keresztül egy önmagába feledkezett, elsáncolt, fanatikus, öröké megriadt nép életén, a csodarabbi, a megmagyarázhatatlan zadik. Érdekes darab ez, ódon selyemként áthimmezve, az ősi ritusok, zenék, mozdulatok hűséges arabeszkjeivel, sőt eredeti is szeszélyes furcsaságában, mint egy panoptikum titkos kabinetje, de aztán semmi több a művészi marandóság számára. Hiányzik belőle még a belső dráma csirája is. Hiányzik belőle minden, ami emberi, minden, ami hus és vér eleven változásainak eleven illuzióját adhatná, hiányzik belőle maga az élet, az örökös síránkozás és nem szünő jajveszékélés passzív temetői atmoszférájában. A rendezés különben elsőrangú volt. Megmentette ebből a holt eszelekményből, ami megmenthető, mélytávlatú képeket adott és expresszív erejű mozdulatokkal jelentőssé tette a halványabb típusokat is. A színesi együttes is rendkívül lelkiismeretes, gondos alakító munkát végzett és példás odaadással szolgálta a legkisebb szerepet is.

Flanour.

Rollógrádl és rollórudak

SINGER HENRIK, Gyár. Fő-u. Tel. 1325
E szelvény ellenében 5% engedmény.





MEGRONTOTT ÉLELT

IRTA:
BERKÓ KÁROLY
(A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

2. folytatás.

Aztán intézkedett, hogy egy csomó vajjas kenyeret, szalámit és kolbászt, no meg egy kis üveg bort is rakjanak bele a magukkal viendő táskába. Aztán felcihelődtek.

— Jó volna, — mondotta Jánosfáy — magunkkal vinni valami fiut, aki majd mutassa az utat.

— Ugyan kérlek, — válaszolt a felesége — minek nekünk vezető? Hiszen két esztendő előtt én már jártam itt, tettem elég kirándulást és úgy tudom mindenfelé az utat, akár a benszülötték.

És elindultak. Csakhamar elhagyták a községet. Utjuk felfelé vezetett. Fölöttük mosolygón kéklett az ég és csak itt-ott mutatkozott egy-egy apró báránnyel. Köves gyalogösvényen törtettek egyre feljebb. Az ut mellett kicsi hegyi patakocska haladt velük ellenkező irányba lefelé.

— Patakocska, patakocska, — hajolt a susogó habok fölé Böske — mi van odafönt, ahonnan jössz?

Jánosfáy a patak fölé hajolt és úgy tett, mintha hallgatózna.

— Azt mondja a patak, — szólt nevetve — hogy menjünk föl és majd megláthatjuk magunk, hogy mi van odafönt.

Az utmenti hegyi réten ezer meg ezer mezei virág pompázott. A lányok csokrot szedtek a virágokból és még a hajukba is tűztek az azokból.

Böske halvány mályvából koszorút font és azt a fejére tette.

Jánosfáynéban újra fölébredt a regényes hajlandóság.

— Tudjátok mit? Amig itt leszünk a hegyekben, addig virágneveken fogjuk egymást szólítani. Jó?

— Nagyszerű, — nevetett a két leány.

— Te Böske leszel a Mályva.

— Remek. És mi lesz Anna?

A néni ránézett Anna fejére és annak szőke hajában kicsi csipkerózsa-ágot pillantott meg.

— Anna Csipkerózsa leszel.

Böske odahajolt Anna füléhez és inceskedve sugta:

— Csipkerózsa királykisasszony, aki a királyfira vár.

Jánosfáyné nem vette észre a sugdolóást, mert gondolataiba volt elmerülve. Azon töprengött, hogy a maga számára milyen virágnevet válasszon. Végre megtalálta.

— Kőkörösín leszek, — mondotta, lehajolt, letépett egy kékszinű, bársonyos erdei kőkörösint és a mellére tűzte.

— Brávó, Kőkörösín néni, — nevetett Jánosfáy — most már szeretném tudni, hogy ugyan minek fogsz elnevezni engemet.

— Mi sem könnyebb ennél, te leszel a Szarkaláb apó.

Mindnyájan hangosan nevettek. Elhaladtak a kicsi patak eredete, a Sasfürdőnek nevezett hegyi kerek tó mellett is, amelynek vize még a legforróbb augusztusi napon is jéghideg. A kis tavat földalatti forrás táplálja

és a fenekén fehér, barna, szürke és rózsaszínű kavicsok csillognak. A kirándulók vigan köszöntötték a tavat és elbucsztak annak szülöttétől, a patakocskától, amely eddigi kísérőjük volt.

Az ut nemsokára bekanyarodott az erdőbe. A hűvös árnyék jól esett, mert a hegyi uton alaposan kimelegedtek. A fák dus koronái eltakarták előlük a napot. Már egy fél óránál hosszabb idő óta rendes uton se haladtak, hanem csak mohos ösvényen.

— Mikor érünk már a hegytetőre, Kőkörösín néni? — interpellálta meg a feleségét Szarkaláb apó.

— Számításom szerint már ott kellene lennünk, — felelte az asszony.

Tovább bandukoltak és nemsokára olyan helyre értek az erdőben, ahol az eget is megláthatták a fák koronái közül. Azaz az égboltot mégsem látták. Meglepetve állapították, hogy amig az erdőben bolyongtak a meny beborult és sűrű sötét fellegek gomolyognak rajta.

— Jól nézünk ki, — duzzogott Szarkaláb apó — még majd néhány dézsa vizet zúdít a nyakunk közé Szent Péter.

— Nem lesz eső, — mondotta határozott hangon Mályva — mielőtt elindultunk, megnéztem az ujságban az idő-prognózist. Sziriusz csak a jövő hétre jósol esőt.

Ebben a pillanatban néhány kövér esőesepp hullott Szarkaláb apó előre-nyújtott kezefejére.

— Süssed meg a Sziriuszod tudományát, — dühösködött a bányakapitány — sokkal jobb időpróféta az én tyukszemem, amely rettenetesen sajog, ami azt jelenti, hogy zivatar lesz.

Gyorsabb tempóban igyekeztek tovább, hogy fölérjenek a Klaus-villához és a mellette levő erdőri lakban menedéket találjanak.

Az eső megeredt és egyre sűrűbben esett.

A bányakapitány felesége egyszerre megállott és bátortalan hangon megszólalt:

— Azt hiszem, hogy eltévedtünk.

— Azaz, hogy te tévedtél el, — morgott a férje — mi többiek pedig bután utánad bandukoltunk. Most jó volna a Vaszili, ugye, hogy megmutassa az utat?

— Ugylátom, — szólt Kőkörösín néni, aki nem tartotta érdemesnek, hogy a férje csipkelődésére válaszoljon. — eltértünk az uttól és ezért jó lesz kissé jobbra tartanunk.

— Hát tartunk jobbra.

És jobbra tartottak.

A fák közül úgy ömlött rájuk az eső, mintha esatornából öntötték volna. A mohás ut még esüszöbb lett a víztől. A kirándulók az eső megindulásakor ugyan magukra vették gummiköpenyeiket, azonban félő volt, hogy az egyre fokozódó záporban azok nem fognak sokáig védelmet nyújtani.

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend

(Érvényes június 25-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:

Karánsebesre személyv. reggel	5.15
Aradra személyv. reggel	4.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	4.55
Valkányra vegyesv. reggel	6.27
Aradra személyv. reggel	7.51
Resicára személyv. reggel	6.30
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.40
Bukarestbe gyorsv. reggel	8.01
Aradra személyv. reggel	11.—
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.50
Csanád felé személyv. reggel	8.20
Gyér felé vegyesv. reggel	7.50
Buziás felé vegyesv. reggel	11.—
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	11.10
Resicára gyorsv. d. u.	1.50
Zsombolyára Simplon d. u.	12.36
Aradra gyorsv. d. u.	12.45
Karánsebesre személyv. d. u.	1.20
Buziásra személyv. d. u.	3.30
Aradra személyv. d. u.	2.21
Valkányra vegyesv. d. u.	3.17
Turnszeverinbe személyv. d. u.	4.10
Radnára vegyesv. d. u.	4.—
Zsombolya—Szeged gyorsv. d. u.	4.23
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	5.11
Báziásra személyv. d. u.	4.15
Gyérre vegyesv. d. u.	7.20
Aradra személyv. d. u.	7.30
Bukarestbe Simplon d. u.	6.07
Zsombolyára vegyesv. este	7.20
Bukarestbe gyorsv. este	7.15
Turnszeverinbe személyv. este	10.40
Zsombolyára gyorsv. este	10.56
Aradra gyorsv. este	10.50
Buziásra (vasárnap és ünnepeken) reggel	6.18
Buziásra reggel	7.35
Keresztesre (Jugoszlávia felé)	5.20

Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:

Aradról személyv. reggel	2.40
Bukarestből személyv. reggel	4.33
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.10
Gyéről vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.40
Csanádról vegyesv. reggel	6.20
Resicáról személyv. reggel	6.50
Aradról személyv. reggel	6.25
Keresztesről vegyesv. reggel	7.05
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.30
Aradról gyorsv. reggel	7.50
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.20
Buziásról személyv. reggel	8.16
Valkányról vegyesv. reggel	7.15
Bukarestből gyorsv. reggel	10.05
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.40
Turnszeverinből személyv. d. e.	10.38
Aradról személyv. déli	12.16
Bukarestből Simplon d. u.	12.08
Gyéről vegyesv. d. u.	3.12
Aradról személyv. d. u.	3.55
Zsombolya—Szegedről gyorsv. d. u.	3.39
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.05
Báziásról személyv. d. u.	5.10
Csanádról személyv. d. u.	6.25
Zsombolyáról Simplon d. u.	5.42
Resicáról gyorsv. d. u.	5.37
Aradról gyorsv. d. u.	6.40
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	8.53
Valkányról vegyesv. d. u.	7.02
Buziásról vegyesv. d. u.	7.—
Radnáról vegyesv. d. u.	6.20
Resicáról személyv. este	9.10
Turnszeverinből személyv. este	5.44
Aradról személyv. este	9.35
Bukarestből gyorsv. este	10.33
Karánsebesről személyv. d. u.	3.25
Buziásról (vasár- és ünnepeken) este	10.45
Buziásról d. u.	3.—

Értesítések

Értesítések: szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek és szolg. husz lei. Elfizetők abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előzetes nyugta felmutatása ellenében munkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szolg. terjed. apróhirdetést.

Alkalmazás

Keresek
Nemzeti belépésre tisztességes, rendezett, tiszta, mindenest III. ker. József-tér 12., földszint 1. (5065)

Perfekt szobaleány
bizonyítványokkal október 1-re esélyes előbb is felvétetik. Dr. Diel, Háló-u 2. (5034)

Kifutóleány
azonal felvétetik „Stampil“ Szent György-tér 4. (5082)

Adás-vétel

Nagyobb bérház
Gyár város egyik főutvonalán, fennálló épülettel és korcsmahelyiséggel, padkésből eladó. Két nagyobb rakományhelyiség is kiadó. Cim a kiadóban. (5045)

Zongorák, pianinók
a legjobb bécsi és németo. szági gyártmányok havi 3000 leitől kezdve 18 hónapig terjedő részletekre a legkedvezőbb feltételek mellett, csakis Timisoara, Piata Traian 4. (Kossuth-tér 4. sz.) Telefon 111, kaphatók.

Eladó
Különszűke miatt egy nagy méretű, tiszta, új, valódi axmiszter ebédlőszőreg és egy márványmosdó. Erdő-u. 1. em. (5075)

Különféle

Árverési hirdetés
Szeptember 19-én a telekkönyvi hivatalnál, reggel 9 órakor elárvereztetik Gyár városi szálló, Pummer-u. 4. sz. alatti 2 ház, érdeklődők megtekinthetik.

Krausz József
irosigazolványa és pénztárcája elvesztett, megtalálóját a rendőrségen adja le. (5077)

Egészséges
humor kerestetik megvételre. „Róka“ szerkesztősége (5076)

Franciaországban végzett
okleveles tanár francia-, német-, román-nyelvtan. Érdeklődni d. e. 10—12-ig Moravetz könyvkereskedésében. (5080)

Karabetz Antal
nehérgazolványa börtárcájával együtt elvesztett, megtalálóját a rendőrségen adja le. (5081)

BOKSÁNBA utazók
a DÉLI HIRLAP előfizetési nyugtájának felmutatása ellenében az **Unirea (Arjoca)** étteremben Bocsa Montánán, mely 3 percnnyire van az állomástól, úgy az ételek, mint az italok áraiból 10% engedményt kapnak. Hldeg és meleg ételek, friss italok! ANDREI JÓZSEF bérő

Ha szép akar lenni!
használdon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejzsappant, liliomporcát, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszeráránál, a „Fekete Sas”-hoz, I. Szentgyörgy-tér.

Déli Hírlap

1929 SZEPTEMBER 18

LEGUJABB

V. ÉVF. 212. SZÁM

A magyar irredentizmus ellen hadakozott tegnapi reggeltől eslig a pozsonyi Tuka-per ügyésze vádbeszédében

Pozsony, szept. 16.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap reggel nyolc órakor hatalmas érdeklődés közepette nyitotta meg Terebessy elnök a Tuka-per folytatásos főtárgyalását. A szokásos formások elintézése után Boritzky dr. államügyész megkezdte vádbeszédét. A közönség lélekzetet visszafojtva hallgatta az ügyész fejtegetéseit. Boritzky rövid bevezetés után kijelentette, hogy minden eszközzel azon lesz, hogy világosságot derítsen a per arányoldalaira, mert

Tuka Béla hívei, de a vád tanui is modern inkvizíciónak voltak alávetve. A tanukat órák hosszát hallgatták ki, egyesek ellen felhozták bűnlajstromukat és ugyszólván presszionálták őket.

Ha pedig büntetlen előéletűek voltak a tanuk, akkor családi ügyeiket hozták nyilvánosságra és még őseiket is kiszédeltek sirjukból. Arra a kérdésre, — mondotta — hogy vajon ez bűnper, vagy politikai per-e, így vagyok kénytelen felelni, hogy igen is, meg nem is.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, amely után Boritzky ügyész folytatta a vádbeszédét.

— Ha úgy fogjuk fel ezt a pert, mint a Szlovák című lap Kecske utcai gázett felirásu vezércikke, akkor nem tekinthetjük politikai pernek. A Kecske utcában van ugyanis az ügyészség. Az említett cikk szerint

ezt a pert egy klikk idézte elő azaz, hogy a tót néppártból kiragadott egy embert azért, hogy rajta keresztül üssön egyet az autonomista mozgalmon.

Ennek a pernek van politikuma is, a magyar irredenta.

Az ügyész ezután részletesen foglalkozott a magyar irredenta mozgalom céljaival. Magyarországon — ugymond — feudális világ van, a nemesség uralodik, a polgárság csak másodrendű és így érthető, hogy amikor Magyarországot az öt megillető határokra visszazoritották és a nemesség elvesztette erőit, igyekeznek a régi területeket visszaszerezni.

Nálunk a magyaroknak jobb soruk van, mint saját hazájukban. Vannak iskoláik, van teljes választójoguk és élvezik a földreform minden előnyét.

A magyar irredentizmus erősen dolgozik az elszakított területek visszaszerzésén és minden eszközt megragad, hogy ezt a célját elérje. Ha végig me-

gyünk Magyarországon, mindenütt ott látjuk a „Nem, nem soha“ plakátokat, sőt az utóbbi időben már a hivatalos körök is részt vesznek az irredenta munkájából és nyíltan hangoztatják, hogy Magyarország sohasem mond le az elcsatolt területekről.

A magyar irredenta mindinkább tért hódít a külföldön is és munkájában a szlovák emigránsok, Jehlieska, Pasurek és mások támogatják.

Az utóbbi időben azonban a szlovák emigráció teljesen elvesztette jelentőségét, mert nem tudta bizonyítani, hogy a csehek és szlovákok között ellentétek vannak. A magyar irredentizmus először csak a magyarlakta területeket akarja visszaszerezni, majd Szlovénia és Ruszinszko számára igyekszik autonómiát kivívni, hogy azután ezeket a területeket is visszaesatolhassa.

Boritzky ügyész ezután reátért a vádirat tulajdonképpeni anyagára és részletesen foglalkozott a váddal, to-

vábbá Belánszky Károly és Kubis dr. vallomásaival. Reámutatott arra, hogy Tuka maga mondta Kubisnak, hogy **a rodobrana a szlovákok hadserege és célja az, hogyha a magyar katonaság átlépi a határt, akkor a rodobrana utját állja a cseh hadtesteknek.**

Ezen forradalmi célok előkészítése érdekében állott Tuka összeköttetésben a bécsi kémirodával is. Sidát megbízta Tuka az önálló szlovák hadsereg megszervezésével. A Josehtiák-féle kassai asztaltársaság is a szlovákok magyar irredenta munkájának egyik alkatrésze volt. Tuka Béla a köztársaság konszolidációjának megzavarására törekedett, mindig sovén magyar volt, aki a külföldi újságírók és politikusok előtt is agitált a csehszlovák köztársaság ellen. Tuka összeköttetésben állott a monarchista bécsi Wolff alezredessel is. Tuka célja az volt, hogy köztársaságot mindenképpen diszkreditálja.

Az ügyész vádbeszéde este ért véget.

Orsován addig működött a terror, mig sikerült az elemi iskola magyar tagozatát „törvényesen“ elgáncsolni

Orsova, szeptember 16.

(Saját tudósítónktól.) Számítalan esetben foglalkozott már a Déli Hírlap az orsovai magyar szülők azon kérelmével, hogy a mult évben erőszakos névvegyelemzéssel megszüntették az elemi iskola magyar tagozatát és azt a mai napig sem sikerült újra felállítani a szülők minden közbenjárása ellenére. Néhány hét előtt az orsovai magyar szülők újabb mozgalmat indítottak, amelynek célja volt összeírni az iskolaköteles magyar gyermekek számát.

Orsován sok magyar vasutasnak van iskolaköteles gyermeke és ezeket is felszólították, hogy a magyar tagozatot kérő ívet írják alá. A szülők erre hajlandók is voltak, de megkezdődött a hivatalos apparátus nyomása és a vasutasok, akik kenyerüket féltették, kijelentették, hogy a kérvényt nem írják alá. Ennek ellenében ígéretet kaptak, hogy gyermekeiket magyar nyelven is fogják az iskolában oktatni. Összesen negyvenkét magyar gyermek lett volna úgy, hogy a magyar tagozat ujholi

felállításának nem lett volna sem akadály. A vasutasok visszalépése azonban és a gyengéd terror folyt ez a szám huszonhétre apadt. Mint a törvény előírja, hogy kisebbségi gozat felállításához legalább harmadik iskolaköteles gyermek beiratkozása szükséges, nem igen van remény, hogy az orsovai magyar gyermekek magyartanításban fognak részesülhetni annak ellenére, hogy a szülők most újabb memorandumot intéztek a tanfelügyeséghez. Ebben hivatkoznak a sérelmes tagozatbeszüntetésre és kérik, hogy állami elemi iskola magyar tagozatát ismét nyissák meg, mert szabad választás esetén a huszonhétnél sokkal több lenne a magyar tanulók száma. Közbenjárásra felkérték a Magyar Párt parlamenti csoportját is és a választás után is még reménykedve várják a kormány megértő intézkedését. Egyelőre a magyar gyermekek kértelenek a tegnapi megnyitott iskolaévből is a román iskolát látogatni.

A lárma ellen kért védelme egy utca lakossága

Temesvár, szept. 17.

Legutóbbi lapszámunkban írtak a zercikkünk, amelyben nyílt felhívást intéztünk Domasneanu György nyugalmazott tábornok, főpolgármesterhez, a közönség legszélesebb körében élénk visszhangra talált. Egyelőre csak egy utca lakói jelentek meg küldöttségileg a városházán, hogy intézkedést kérjenek a napról-napra türelmetlenebbé váló utcai lárma és felesleges zaj ellen, ha azonban hamarosan nem igyekeznek a bajt orvosolni, az egész város polgársága lesz kénytelen tüntető felvonulást rendezni az idegek elleni állandó merényletek megakadályozása érdekében. Répanasza a józsefvárosi Preyer-utca lakosainak, hogy a városi téglagyár terherantói, amelyek ezen az utcán haladnak keresztül, éjjel türelmetlen lármasapnak. Gyakran megtörténik, hogy ezek a teherautók, amelyek éjjel szállítanak téglát, megállanak az utcában hosszabb-rövidebb időre és ezalatt tovább működtek motorjaikat. Tegnap délelőtt a Preyer-utca lakosainak küldöttsége járt Domasneanu György főpolgármesternél és kérte, hogy az ottani lakosság éjjeli nyugalmát védje meg. A főpolgármester ez meg is ígérte és kijelentette, hogy erre vonatkozó utasításait azonnal közli a városi téglagyár igazgatóságával.

Véleményünk szerint nemesak a téglagyári autók, hanem az összes gépkocsik és motorkerékpárok felesleges ébántó túlközlése, puffogatása ellen kellene rendőri intézkedéseket foganatosítani.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3·08·25, Párisban 15·15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 17-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816·03, 816·40 — Dollár 167·90, 168·10 — Hollandi for. 67—67·1/2 — Dinár 2·95, 2·96 1/2 — Francia frank 6·59, 6·59 1/2 — Olasz líra 8·81, 8·81 1/2 — Cseh kor. 4·98, 4·99 — Német márka 40·11, 40·13 — Osztr. schilling 23·70, 23·73 — Magy. pengő 29·38, 29·40 — Sv. frank 32·46, 32·52

Terményárak:

Buza 510, ujbuza 535, tengeri 350, árpa 330, zab 310, rozs 420, korpá zsákonként 280, burgonya 160 lei száz kilónként. Repce kilója 11 lei.